

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Ivety Veselé ve věci

žalobkyně: **Mgr. V. K.**
bytem xxx, xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Zuzanou Ságnerovou
sídlem Václavské nám.837/11, Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2
jednajícím Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2

o zaplacení 150 000 Kč, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. dubna 2019, č. j. 15 C 211/2018-64,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 900 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení 150 000 Kč (výrok I.) a uložil žalobkyni zaplatit žalované na nákladech řízení částku 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.).
2. Takto soud rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 50 P 342/2011.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby, neboť délka předmětného řízení byla přiměřená.
4. Soud prvního stupně zjistil tento **skutkový stav**: Řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5, pod sp. zn. 50 P 342/2011 (a nyní u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 0 P 261/2018) bylo zahájeno dne 16. 11. 2011, kdy byl ze strany žalobkyně podán návrh na vydání předběžného opatření podle § 76 odst. 1 písm. a), b) o.s.ř. s tím, že žádala o svěřeni nezletilé do výchovy matky a dále požadovala částku 5 000 Kč jako výživné. Obvodní soud pro Prahu 5 dne 23. 11. 2011 tomuto návrhu vyhověl. Dne 24. 11. 2011 byl ustanoven kolizní opatrovník nezletilé, a to Městská část Praha 13, dále matka žádala o pověření soudu k doručení písemnosti. Následovaly pokusy o doručování otci, tj. původnímu žalovanému. Dne 29. 3. 2012 žalobkyně sděluje informace ohledně bydliště žalovaného, usnesením ze dne 3. 4. 2012 je ustanoven tlumočník, aby přeložil listiny. Následně dne 20. 4. 2012 jsou doručeny překlady. Na den 4. 6. 2012 je nařízeno jednání. Dne 18. 5. 2012 sděluje žalobkyně informace týkající se otce, tj. žalovaného. Dne 4. 6. 2012 ve věci proběhlo jednání, z důvodu vypracování dožádání příslušnému soudu bylo odročeno na neurčito. Následuje vyhotovování překladů v červnu roku 2012, které byly doručené dne 18. 7. 2012, dále bylo rozhodováno o tlumočném. V mezidobí v průběhu srpna 2012 bylo doručováno žalovanému, tj. otci, 23. 10. 2012 žalobkyně potom dává další informace, následně je ustanoven tlumočník z jazyka německého, který překládá listiny, následně jsou tlumočnicki zasílány další listiny k překladu, soud se pokouší o dožádání. V květnu 2012 matka sděluje další informace a dne 12. 3. 2013 soud žádá Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, aby sdělil informaci týkající se pobytu otce. Dne 8. 4. 2013 matka podává další podání k soudu, následně dne 13. 5. 2013 urgencye před postupem dle § 174 a § 174a osř. Dne 31. 5. 2013 podává zprávu Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, stejně tak potom dne 24. 6. 2013 s tím, že byla oslovena německá strana, není zřejmé, zdali bude vyhověno. Další informace ze dne 17. 7. 2013 v obdobném duchu a stejně tak dne 23. 7. 2013 Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí sděluje, že otec od května 2013 hradí měsíční výživné, nemá žádné právní možnosti opatrovat informace o jeho hospodářských poměrech. Dne 13. 8. 2013 soud žádá ministerstvo o spolupráci při šetření pobytu otce, následuje další ustanovení tlumočnicka. Dne 18. 10. 2013 matka podává návrh na určení lhůty, spis je předložen Městskému soudu v Praze, Městský soud v Praze spis vrací k tomu, aby soud sdělil, proč nebylo nařízeno jednání, dále proč nebyl urgován překlad listin. Dne 30. 10. 2013 soud žádá tlumočnicki o překlad, dále doplňuje vyjádření a usnesením čj. 30 Úl 47/2013-6 byl návrh na určení lhůty Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k provedení dožádání, zjištění poměrů otce, doručení návrhu na zahájení řízení a předvolání otce k jednání a nařízení jednání, zamítnut, s tím, že provedení dožádání do zahraničí je složitý proces, který v sobě zahrnuje několik nutných procesních úkonů, především je nutné vypracovat vlastní žádost soudu o provedení dožádaných úkonů, potřeba ustanovit tlumočnicka, provést překlady listin, přeložené listiny zaslat se žádostí o provedení dožádaných úkonů a podobně. Za současného stavu nelze učinit závěr, že by procesní soud měl nedůvodné průtahy ve vztahu k úkonům provádění dožádání. Následně se soud opět pokusil doručovat a i v prosinci 2013 žádá Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí o spolupráci,

19. 12. 2013 jsou zasílány informace. Dne 4. 3. 2013 opět Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí žádá o součinnost, byly vyplněny formuláře, ve věci bylo dále žádáno. Dne 27. 3. 2014 žalobkyně žádá o sdělení ohledně postupu ve věci. Dne 16. 4. 2014 soud žádá xxx o informace týkající se práce a zaměstnávání žalovaného, k tomuto jsou potom učiněny překlady, následně je zasíláno dožádání. Dne 5. 6. 2014 je soudu doručen německý tiskopis týkající se doručování a informací týkajících se otce a dále dne 14. 1. 2014 také ve věci proběhlo zasedání u soudu v Německu, jsou zaslány informace týkající se výdělků žalovaného. Tyto jsou potom přetlumočovány. Nově byl podán návrh na určení lhůty dne 21. 8. 2014. Usnesením čj. 35 ÚL 495/2014-7 ze dne 4. 9. 2014 byl návrh zamítnut s tím, že v mezidobí bylo podáno sdělení ze strany žalobkyně ohledně přenosu místní příslušnosti s tím, že nebylo-li rozhodnuto o návrhu na přenesení místní příslušnosti, nejedná se s ohledem na krátký čas, který uplynul od 21. 8. 2014 o průtahu v řízení s tím, že se právě jednalo o skutečnost, že usnesením Obvodní soud pro Prahu 5 návrh matky na přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v České Lípě zamítl dne 27. 8. 2014. Proti tomu se matka odvolala dne 9. 9. 2014, spis byl předložen dne 11. 11. 2014. Usnesení byla potvrzena dne 27. 11. 2014 ze strany Městského soudu v Praze usnesením č. j. 19 Co 413/2014. V mezidobí se soud opět pokoušel doručovat žalovanému, byly prováděny překlady, a to v prosinci 2014. Byly zasílány informace, dne 20. 2. 2015 matka zasílá doložení příjmů matky. Dne 2. 3. 2015 ve věci proběhlo jednání s tím, že se nikdo nedostavil, následně bylo odročeno na den 9. 7. 2015. Dne 9. 3. 2015 podala matka dovolání. Dne 2. 6. 2015 byl spis předložen Nejvyššímu soudu ČR, v mezidobí proběhlo jednání, které bylo odročeno na neurčito. Nejvyšší soud dovolání matky zamítl usnesením č. j. 21 Cdo 3572/2015-533. V září 2015 jsou zde e-mailové korespondence ohledně možného postupu s Německem, v mezidobí jsou opět žádány překlady, jsou ustanovováni tlumočníci z různých jazyků, těm je potom přiznávána odměna. V březnu 2016 je soudu doručen německý formulář, týkající se otce, který je následně opět překládán. Dne 9. 8. 2016 je spis zaslán Okresnímu soudu v České Lípě k dožádání. Následně je prováděn výslech prostřednictvím dožádaného soudu dne 8. 9. 2016 u Okresního soudu v České Lípě. Na den 21. 11. 2016 je nařízeno jednání, opět jsou předkládány listiny, které jsou zasílány žalovanému, v mezidobí se německý soud pokouší doručovat. Dne 21. 11. 2016 ve věci proběhlo jednání, ke kterému se podařilo zajistit i otce nezletilé. Následně matka podává dne 7. 2. 2016 návrh na provedení procesního úkonu. Na jednání dne 21. 11. 2016 byl vyhlášen rozsudek. Dne 1. 12. 2016 požádala matka o zaslání protokolu z jednání, ten jí ještě nebyl doručen. Dále žádá dne 17. 12. 2016 o vyhotovení písemného znění rozsudku. Následuje zaslání písemného vyhotovení matce a pořízení překladu do španělského jazyka. Proti rozsudku se matka odvolala dne 4. 1. 2017, dále podala návrh na určení lhůty, ve které požaduje pořízení překladu odvolání do španělského jazyka, zaslání odvolání otcí, přeložení odvolacímu soudu. Spis byl předložen dne 12. 1. 2017. Usnesením čj. 35 ÚL 2/2017-8 byl návrh na určení lhůty zamítnut, návrh je nedůvodný, s tím, že s přihlédnutím k obsahu spisu je navíc zřejmé, že procesní soud postupuje v přiměřených lhůtách a činí jednotlivé úkony v souvislosti s podaným odvoláním tak, aby mohl spis předložit odvolacímu soudu, pro což zatím nemá objektivní důvod. Následně je zase ustanoven tlumočník. Ze strany otce je dne 30. 1. 2017 doručeno vyjádření k odvolání matky, v mezidobí je opět rozhodováno o odměně tlumočnickovi. Dne 20. 4. 2017 je spis předložený odvolacímu soudu, následně je nařízeno jednání s tím, že právní zástupce žalovaného žádá o odročení jednání. Jednání je odročeno a proběhlo dne 11. 10. 2017. Rozsudek je změněn tak, že otec je povinen přispívat na výživu nezletilé částkou 6 000 Kč měsíčně a od dne 1. 9. 2015 částkou 8 000 Kč měsíčně, je změněna i výše dlužného výživného. Rozhodnutí nabývá právní moci dne 12. 1. 2018, následují opět překlady rozhodnutí, rozhodování o tlumočném, ve věci rozhoduje Ústavní soud usnesením sp. zn. I. ÚS 4130/2017 dne 15. 3. 2018. Dne 15. 5. 2018 matka podává návrh na přenesení příslušnosti soudu, návrh na stanovení lhůty k provedení procesního úkonu,

usnesením č. j. 50 P 342/2011-740 Obvodní soud pro Prahu 5 přenáší svoji příslušnost na Okresní soud v České Lípě, toto je opět překládáno, doručováno, rozhodováno o tlumočném.

5. Soud prvního stupně po **právní stránce** odkázal na ust. § 1, § 5, § 13, § 15, § 22 a § 31a zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) /dále jen „OdpŠk“/. Připomněl, že možnost odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou OdpŠk provedenou zákonem č. 160/2006 Sb. účinným od 27. 4. 2006 (§ 31a zákona), čímž byl naplněn závazek vyplývající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a vysvětlil, že při odškodňování uvedené nemajetkové újmy soudy vycházejí z kritérií ustavených judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, a to včetně výkladu pojmu *přiměřenosti lhůty* k projednání a rozhodnutí věci.
6. Soud poté uzavřel, že celková délka uvedeného řízení byla 6 let a 3 měsíce s tím, že žalobkyně vymezila, že odškodnění požaduje jen za období od 16. 11. 2011 do právní moci rozsudku odvolacího soudu 12. 1. 2018. Řízení proběhlo na třech stupních soudní soustavy (resp. za dobu trvání řízení před ústavním soudem pak odškodnění požadováno není), na prvních dvou stupních opakovaně. Jednalo se o řízení o úpravě výchovy a výživy nezletilé dcery žalobkyně, celé řízení bylo zatíženo zejména skutečností, že otec nezletilé, vůči kterému směřovala původní žaloba na určení výchovy a zejména určení výše výživného na nezletilou byla původně neznámého pobytu, následně byly zjišťovány informace ohledně pobytu otce nezletilé, dále bylo nutné také zkoumat možnosti doručování, možnosti zjišťování informací ohledně jeho výdělku, popřípadě výdělkových schopností. Podání musela být překládána jak do jazyka německého, tak i španělského, vrácená dožadání pak zpět do češtiny. Obvodní soud pro Prahu 5 kontaktoval také Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, který také spolupracoval pro vyřešení případu a stejně tak potom i Ministerstvo spravedlnosti. Ze strany matky byl podán návrh na vydání předběžného opatření, kterému bylo záhy v plném rozsahu vyhověno, toto rozhodnutí nabylo právní moci, bylo rozhodnuto tak, že v rámci tohoto předběžného opatření byla nezletilá svěřena do výchovy matky, dále byla také určena povinnost platit výživné otci ve výši 5 000 Kč měsíčně. Celková délka řízení byla zapříčiněna právě skutečností, že otec nebyl český státní příslušník, zároveň žil a pracoval v Německu, kdy zejména zjišťování jeho adresy, pokusy o doručování otci a nutnost velkého množství překladů jak podání tak rozhodnutí potom objektivně způsobovalo celkovou delší nutnou dobu k provedení jednotlivých úkonů ve věci. Soud se opakovaně snažil doručovat jak přímou (rychlejší) cestou, tak i prostřednictvím dožadovaných orgánů. Ze strany matky byly podávány návrhy na určení lhůty, všechny tyto návrhy na určení lhůty byly ze strany nadřízeného soudu jako nedůvodné zamítnuty. Naopak byl to odvolací soud, který shledával postup soudu plně v souladu s právními předpisy a neshledával již v samotném průběhu řízení žádné průtahy ve věci. V situaci, kdy se podařilo zajistit adresu otce, podařilo se mu doručit přiložené písemnosti, potom ve věci bylo fakticky nařízeno jednání, kdy bylo rozhodnuto na prvním jednání, a ve věci byl vyhlášený rozsudek. Žalobkyně své procesní návrhy podávala sice v souladu s právními předpisy, žalobkyně využívala svých možností, které jí dávají procesní předpisy České republiky, avšak tyto návrhy byly nedůvodné ze strany soudů, a to jak soudu prvního stupně, tak i ze strany jemu nadřízených soudů. Každé, byť zákonné, legální využití procesního ustanovení, procesního prostředku v dané věci musí také logicky vést k prodloužení celkové délky řízení, neboť ve věci je nutné učinit další kroky ve věci tak, aby mohlo být o těchto procesních návrzích fakticky také rozhodováno, toto vše vede objektivně k prodloužení celkové délky řízení. Soud ve věci neshledal delší období nečinnosti, neshledal žádné průtahy, ve věci bylo postupováno plynule, celková délka řízení byla zapříčiněna zejména tím, že soud se pokoušel několika různými

legálními možnostmi zjistit pobyt otce a jeho výdělkové a majetkové poměry. Obvodní soud prováděl výslechy obou rodičů prostřednictvím dožádaných soudů, věc byla rozhodnuta na fakticky prvním jednání. Soud tak dospěl k závěru, že celková délka řízení byla přiměřená všem okolnostem daného případu, neboť byly pouze objektivní skutečnosti, které přispívaly k prodloužení celkové délky řízení. V tomto případě žalovaná, respektive její orgány, působily plynule, celková délka řízení byla dána naopak buď nereagováním, nebo pozdním sdělováním informací ze strany německých soudů, dále objektivně nelze také očekávat, že v situaci, kdy jsou pořizovány překlady podání a dalších písemností a jejich další doručování prostřednictvím oficiálních orgánů, které jsou v rámci mezinárodního práva povolány k doručování pro přeshraniční styk by mohly být realizovány v řádu dnů, naopak je zde nutné počítat toto období v řádu týdnů až měsíců, což také vyplývá ze samotného provedeného spisu. Soud zároveň poukazuje právě na skutečnost, že ve věci samotné bylo vydáno předběžné opatření, a to na základě návrhu matky ze dne 16. 11. 2011, kdy tomuto návrhu bylo vyhověno v plné výši, a to již dne 23. 11. 2011 s tím, že toto nabylo právní moci 4. 2. 2012, od 4. 2. 2012 měla matka v ruce a k dispozici vykonatelný exekuční titul, na základě kterého se mohla sama fakticky domáhat vydání výživného ze strany otce. Soud se tak domnívá, že k tomu je nutné přihlídnout i z hlediska intenzity zásahu možné celkové délky řízení do osobnostní sféry žalobkyně, kdy žalobkyně měla již od počátku roku 2012 k dispozici exekuční titul pro možné vydání výživného ze strany původního žalovaného s tím, že i v rozsahu tohoto návrhu potom byl také ve věci ze strany soudu prvního stupně vydán rozsudek. Ten byl potom změněn až k odvolání matky, která po jednání soudu namítala další okolnosti a další skutečnosti. Soud tak dospěl k závěru, že celková délka řízení nebyla nepřiměřená, a to právě vzhledem k velmi specifickým okolnostem celého případu.

7. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a § 151 odst. 3 o.s.ř., procesně úspěšné žalované přiznal náklady za 3 paušální náhrady po 300 Kč za podání vyjádření k žalobě, přípravu na jednání a účast na jednání.
8. Proti výrokům II. a III. tohoto rozsudku podala žalobkyně včasné a přípustné **odvolání**. Podle žalobkyně mohlo být řízení skončeno nejpozději v polovině roku 2013, proto požaduje přiměřené zadostiučinění v celkové výši 150 000 Kč (2x 10 000 Kč za první dva roky vedení řízení, 4x 20 000 Kč za další čtyři roky řízení, vše navýšeno o 50 %). Dále poukázala na ust. § 471 odst. 2 z. ř. s., jehož prizmatem i obyčejným selským rozumem nelze považovat dobu posuzovaného řízení za přiměřenou, neboť na straně soudu prvního stupně docházelo k neospravedlnitelným průtahům. Podle žalobkyně přítomnost přeshraničního prvku na délku řízení žádný vliv neměla, přeshraniční prvek věci není sám o sobě důvodem zvyšujícím složitost věci ve smyslu posuzovaného kritéria odpovědnosti státu, ale až v případech, kdy by zvyšoval rozsah prováděného dokazování (*viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2139/2010*). Předmětem řízení bylo rozhodnutí o výchově a výživě nezletilé, věc byla po skutkové i právní stránce jednoduchá, neboť podle žalobkyně otec o výchovu nezletilé souhlasil s výchovou matky; fakticky tak byla předmětem řízení výlučně otázka výše vyživovací povinnosti otce. Otec byl v průběhu řízení zaměstnán v pracovním poměru u jediného zaměstnavatele, nemá žádnou další vyživovací povinnost. Otec po celou dobu řízení spolupracoval, přebíral poštu, dostavoval se k jednání (pokud byl řádně předvolán), proto ani fakt, že otec je Španěl a jeho bydliště a pracoviště je v Německu, nepůsobila ve věci obtíže odůvodňující celkovou dobu trvání řízení. Právní stránka věci byla rovněž zcela jednoduchá, nebylo aplikováno cizí právo. Podle žalobkyně neměl soud vyhotovovat překlady do německého jazyka, výlučně do španělského, výši mzdy otce zjistit dotazem u jeho zaměstnavatele. Pořízení překladu listin do španělského jazyka by nemělo trvat déle než 3 měsíce, samotné vyhovění dožádání podle obsahu spisu bylo záležitostí maximálně 6 měsíců (*pozn. odvolacího soudu: tj. doba 9 měsíců a každé vyřízení dožádání*). Jednoznačnou

ilustrací této skutečnosti je celková doba trvání řízení u odvolacího soudu, kdy věc byla odvolacímu soudu předložena 20. 4. 2017, jednání ve věci, při kterém bylo rozhodnuto, se konalo dne 11. 10. 2017. Opatrovnický soud nepostupoval způsobem směřujícím k rozhodnutí věci, soud byl od května 2012, kdy matka soudu sdělila adresu otce v Německu a zaměstnavatele otce, do 19. 12. 2013, byl soud zcela nečinný, resp. neučinil žádný krok směřující k vyřízení věci. V období následujících tří let soud nařizuje jednání, a to nejprve na termín dovolené otce, následně jednání odročuje a to pro nikoliv řádné doručení předvolání otci či z důvodu rozhodování Nejvyššího soudu o dovolání žalobkyně proti usnesení o přenesení místní příslušnosti. Žalobkyně ani nesouhlasí s tím, že jí nemajetková újma nevznikla z důvodu vydaného předběžného opatření ohledně výživného. Výše uvedená skutečnost nemůže mít vliv na posouzení základu nároku, neboť odpovědnost státu se váže k nepřiměřeně dlouhé době řízení. Samotná nepřiměřeně dlouhá doba řízení je důvodem vzniku odpovědnosti státu. Otázka míry dopadu této skutečnosti do poměrů poškozeného je pak jen důvodem pro možnou modifikaci výši satisfakce (její zvýšení či snížení). Smyslem poskytnutí přiměřeného zadostiučinění je odškodnění újmy, která vznikla účastníkovi řízení v důsledku nepřiměřeně dlouho trvající nejistoty stran jeho právního postavení (*rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1313/2010, sp. zn. 30 Cdo 4385/2010, sp. zn. 30 Cdo 4336/2010*). Samotný výsledek řízení, ve kterém mělo dojít k porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě, není bez dalšího rozhodný pro posouzení, zda k porušení tohoto práva skutečně došlo, a tedy není sám o sobě významný ani pro stanovení případného odškodnění (*rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 4439/2008 či 30 Cdo 4739/2009*). Především však platí, že řízení opatrovnické je tím typem řízení, u kterých se zvýšený význam pro účastníka předpokládá (*rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2800/2009, sp. zn. 30 Cdo 2352/2014*). Otec neplatil žádnou část dlužného výživného a soud v průběhu řízení nebyl schopen zajistit nezletilé plnění výživného, neboť neposkytl žádnou součinnost k vyhotovení výtahu z rozhodnutí k zajištění přeshraničního vymáhání výživného. Výtah z rozsudku obvodního soudu byl matce vyhotoven přes opakované urgencye až v březnu 2019, matka tedy neměla dosud možnost přistoupit k vymáhání výživného, které otec neplatí. Po celou dobu trvání řízení byla matka na rodičovské dovolené postupně se třemi dětmi s minimálním příjmem (rodičovský příspěvek), aniž by otec plnil výživné v odpovídající výši. Výživné vzniklé za dobu trvání řízení otec v žádné výši nehradí. Žalobkyně tak byla v důsledku nečinnosti soudu vystavena svízelné životní situaci a úplné odkázanosti na rodiče a manžela, neboť meritorní zvýšení výše výživného z 5 000 na 8 000 Kč měsíčně pro matku představovalo významnou změnu. Životní situace matky byla důvodem zakládajícím požadavek na přednostní a bezprůtahový postup soudu. Žalobkyně se neztotožnila ani s argumentací, že nedůvodnost nároku žalobkyně vyplývá i z toho, že jejím návrhům na určení lhůty k provedení procesních úkonů nebylo vyhověno. Připomněla, že navíc v jednom z případů před rozhodnutím Městský soud v Praze podáním ze dne 25.10.2013 (č.l. 254) vyzval soud k zodpovězení dotazu, proč nebylo ve věci nařízeno jednání a proč nebyl soudem urgován překlad listin. Při jednání odvolacího soudu pak žalobkyně potvrdila, že odškodnění žádá jen za dobu od 16. 11. 2011 do 16. 1. 2018.

9. Žalovaná navrhlá potvrzení napadeného rozsudku, neboť v daném případě nedošlo k porušení povinností vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě a stát proto není odpovědný za tvrzenou nemajetkovou újmu, délku řízení lze hodnotit jako přiměřenou a nárok na vyplacení zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu dle § 31a OdpŠk není dán. V dané věci se jednalo o složité soudní řízení po stránce procesní. Ze soudního spisu vyplývá, že doručováno muselo být formou právní pomoci, kdy otec dítěte musel být dohledáván, úkony v cizině byly činěny formou právní pomoci přes tamější justiční orgány, ve věci spolupůsobilo Ministerstvo spravedlnosti a také Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Soudem bylo nutné listiny vyskytující se v řízení překládat do německého a španělského jazyka. Rovněž musela být provedena dožádání

u německého a španělského soudu. Samotná přítomnost mezinárodního prvku v řízení má vliv na jeho složitost, zejména mají-li se provést některé úkony prostřednictvím mezinárodní právní pomoci. Z tohoto důvodu docházelo k logickému prodloužení procesních úkonů. Zpočátku soudního řízení bylo žalobkyni vyhověno soudem formou předběžného opatření, kterým byla uložena povinnost otci platit výživné ve výši 5 000 Kč, čímž žalobkyně dosáhla předběžného uspokojení svého nároku, což jednoznačně snížilo míru její nejistoty v průběhu posuzovaného soudního řízení. Přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu s ohledem na složitost věci, chování účastníků, jednání příslušných orgánů a také významu důležitosti sporu. Z toho vyplývá, že jen průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená. Předmětné řízení trvalo pro žalobkyni 6 let a 3 měsíce, kdy řízení probíhalo na všech stupních soudní soustavy, na prvních dvou stupních opakovaně. Ve věci byla podána také ústavní stížnost, která však byla tato odmítnuta. Průtahy ani období nečinnosti v řízení zaznamenány nejsou, procesní úkonu soudu byly prováděny plynule. Žalobkyně několikrát podala návrh na určení procesní lhůty, její chování délku řízení lehce jí zvýšilo, neboť ne vždy reagovala na výzvy soudu včas a musela být soudem urgována. Pochopitelně stát nemůže být činěn odpovědným za průtahy, které v důsledku nutnosti vypořádat se s těmito návrhy vznikly.

10. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce **není** důvodné.
11. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatečně relevantní skutková zjištění a jím zjištěný skutkový stav odpovídá obsahu spisu. Není-li proto dále uvedeno jinak, tak se v podrobnostech na skutkové závěry soudu prvního stupně (viz bod 4 tohoto rozhodnutí) pro stručnost odkazuje, když pro potřeby odvolacího řízení není účelné tyto závěry znovu opisovat.
12. Navíc odvolací soud doplňuje, že žalobkyně svůj nárok uplatnila u žalované dne 6. 2. 2018 (viz č.l. 3 – 10 spisu).
13. Odvolací soud znovu zopakoval dokazování spisem Obvodního soudu pro Prahu 5, sp. zn. 50 P 342/2011 a ke konkrétním odvolacím námitkám žalobkyně zjistil navíc následující:
14. Matka zahájila řízení dne 16. 11. 2011 a sdělila adresu bydliště otce ve Španělsku. Matka bezprostředně před prvním jednáním nařízeným na den 4. 6. 2012 sdělila dne 18. 12. 2012, že otec bydlí v Německu a uvedla konkrétní adresu i zaměstnavatele, přičemž zvláště zdůraznila, že se jedná o její domněnku. Na jednání nařízené na den 4. 6. 2012 se otec nedostavil, doručení nebylo vykázáno. Matka soudu sdělila, že otce informovala o termínu jednání prostřednictvím emailu 3 týdny předem a předpokládala, že se otec dostaví (č. l. 111). Od června 2012 do března 2013 trvalo zpracování dožádání do Španělska (vyhotovení dožádání v českém jazyce, jeho překlad do španělštiny, doručení španělskému soudu, pátrání španělského soudu, vrácení ve španělštině a překlad), výsledkem bylo zjištění, že otec nežije ve Španělsku, ale v Německu (č.l. 114 – 207). Matka na jaře 2013 opakovaně soud žádala o součinnost při exekuci (tj. vyhotovením výtahu rozhodnutí dle nařízení Brusel II) – č.l. 220, 223. Při svém výslechu dožádaným soudem výslovně uvedla, že otec výživné 5 000 Kč na dceru platí od července 2012 (viz č.l. 597/4). V období 6 – 8/2013 probíhala četná komunikace mezi soudem, ÚMPOD a Ministerstvem spravedlnosti ohledně co nejefektivnějšího postupu za účelem prošetření poměrů otce. Byla zjištěna adresa otce i jeho advokát v Německu. Protože v uvedeném období otec výživné na dceru platil, byl soudu doporučen postup podle nařízení č. 1206/2001. V září 2013 obvodní soud toto dožádání zpracoval a poslal tlumočnicki. V říjnu 2013 matka podala návrh na určení lhůty podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., kdy chtěla, aby nadřízený soud obvodnímu

soudu uložil provést dožádání do Německa. Nadřízený soud zjistil, že dožádání již bylo zadáno, obvodnímu soudu vytkl, že mohl zároveň nařídit i jednání. Nadřízený soud pak návrh žalobkyně zamítl, protože žalobkyně se domáhala určení lhůty k úkonu, který byl již před podáním jejího návrhu učiněn. Pokud jde o nařízení jednání, tak bylo zdůrazněno, že je výlučně věcí procesního soudu, že se rozhodl vyčkat na výsledek dožádání (č. l. 260). Německý soud provedl dne 14. 1. 2014 výslech otce a vyhovění dožádání doručil obvodnímu soudu 14. 4. 2014, překlad pak byl soudem obstarán 5. 6. 2014. Otec uvedl, že se svěřením dcery do péče matky nesouhlasí a trval na společné péči (č.l. 317). Hned v červnu 2014 soud nařídil jednání na srpen 2014, doručka od otce se nevrátila, otec však požádal o odročení jednání z důvodu dovolené. Účastníci byli vyrozuměni, aby se na jednání dne 25. 8. 2014 nedostavovali a jednání bylo odročeno na 3. 11. 2014. Matka dne 21. 8. 2014 podala další návrh podle § 174a zákona o soudech a soudcích, který byl opět zamítnut pro nedůvodnost. Usnesením č. l. 412 obvodní soud zamítl návrh matky na přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v České Lípě, matka toto rozhodnutí napadla dne 9. 9. 2014 odvoláním i dovoláním. Rozhodnutí obstálo jak v odvolacím (č. l. 436), tak v dovolacím přezkumu (č.l. 533). Odvolacím řízením pak byla zmařena možnost uskutečnit jednání dne 3. 11. 2014. Z důvodu podaného odvolání však soud musel nechat udělat překlady i těchto návrhů matky a soudních rozhodnutí a doručovat je otcí, zásilku už si otec nevyzvedl (č.l. 438). V prosinci 2014 byl spis vrácen obvodnímu soudu a v lednu 2015 bylo nařízeno jednání na den 2. 3. 2015 včetně zadání překladů předvolání otcí, zásilku se opět otcí již nepodařilo doručit (č.l. 474), matka se pak z jednání omluvila ze zdravotních důvodů. Další jednání bylo nařízeno na den 4. 5. 2015 a náhradní termín na den 9. 7. 2015, avšak bylo zmařeno tím, že matka se jednak z prvního termínu omluvila a dále tím, že podala dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu o místní příslušnosti procesního soudu (č.l. 479) a rovněž tím, že předvolání se nepodařilo otcí doručit (č. l. 526), rozhodnutí dovolacího soudu se otcí podařilo doručit až na druhý pokus. S ohledem na problémy s doručováním procesní soud znovu požádal německý soud o součinnost. Dožádání vypracoval 30. 12. 2015, překlad byl tlumočnickem předložen 21. 1. 2016, německý soud potvrdil převzetí dožádání 8. 3. 2016 s tím, že termín výslechu otce je 17. 3. 2016. Druhý výslech otce dožádaným německým soudem byl skutečně proveden dne 17. 3. 2016 (č.l. 570) a vyhovění dožádání vráceno soudu 25. 4. 2016, překlad obstarán 5. 5. 2016. Otec vypověděl, že bydlí stále na stejné adrese a na výživu dcery platí 200 EUR. S ohledem na to, že matka se z posledních jednání omlouvala ze zdravotních důvodů (resp. termínu porodu), vyzval ji soud, aby sdělila, zda žádá vyslechnout dožádaným soudem. Matka reagovala další žádostí podle § 174a zákona o soudech a soudcích (č.l. 587), v reakci na to se procesní soud obrátil na Okresní soud v České Lípě o provedení dožádání – výslech žalobkyně (pozn.: předvolání otce k tomuto výslechu se opět nezdařilo – viz č.l. 603) a zároveň nařídil jednání na den 21. 11. 2016. Toto předvolání se otcí podařilo doručit dne 8. 10. 2016, dne 18. 10. 2016 si otec zvolil zástupce z řad českých advokátů. Až při jednání dne 21. 11. 2016 otec poprvé souhlasil s tím, aby dcera byla svěřena do péče matky, matka se z tohoto jednání omluvila. V prosinci 2016 (a to 7. 12. a 17. 12.) matka podala další dvě žádosti podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., třetí žádost pak podala v lednu 2017, opět neúspěšně (č.l. 650). Odvolací jednání bylo z původně stanoveného termínu odročeno z důvodu dovolené otce, přičemž odvolací soud otce vždy obesílal prostřednictvím jeho českého advokáta. Ústavní stížnost matky (tj. žalobkyně) byla zmínuta dne 15. 3. 2018.

15. Pokud jde o právní hodnocení věci, tak soud prvního stupně použil příslušnou právní normu v odpovídajícím znění a odvolací soud považuje za správný závěr soudu I. stupně, že v označeném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu v podobě nepřiměřené délky řízení.
16. Žalobkyně ve své žalobě výslovně uvedla, že žádá odškodnit jen za dobu do pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu. Pro úplnost odvolací soud podotýká, že délka řízení o ústavní

stížnosti se do celkové délky řízení započítává, avšak to nebrání žalobkyni, aby odškodnění požadovala jen za část subjektivně vnímaného nepřiměřeně dlouhého řízení. Pokud tedy jde o správně spočítanou délku řízení od 16. 11. 2011 do 15. 3. 2018, jedná se o dobu 6 let 4 měsíce. Při posuzování přiměřenosti délky řízení je pak nutno vzít v úvahu dvě (začasto protichůdné) složky práva na spravedlivý proces, totiž právo účastníka, aby jeho věc byla projednána a rozhodnuta v přiměřené době a zároveň obecný požadavek, aby v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy a byla zajištěna spravedlivá ochrana práv účastníka. Již z tohoto důvodu není možné vycházet z nějaké abstraktní, předem dané doby řízení, která by z pohledu § 31a OdpŠk, popř. čl. 6 Úmluvy mohla být pokládána za přiměřenou. Je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu.

17. Nejvyšší soud ve své ustálené judikatuře zastává stanovisko, že k nepřiměřenosti celkové délky řízení lze dojít nezávisle na existenci jednotlivých průtahů v řízení, z čehož vyplývá i významová odlišnost práva na projednání věci bez zbytečných průtahů zakotveného v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práva a svobod a práva na projednání věci v přiměřené lhůtě stanoveného v čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách (*srov. část III stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cjpn 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen „Stanovisko“, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2017, sp. zn. 30 Cdo 333/2016*). V části V Stanoviska přitom Nejvyšší soud dovodil, že při úvaze o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění je třeba přihlížet k celkové době, po kterou řízení trvalo, nikoliv tedy jen k době, po kterou docházelo k průtahům ve smyslu nečinnosti. Evropský soud pro lidská práva opakovaně rozhodl, že přiměřenost délky soudního řízení je třeba hodnotit s ohledem na složitost věci, chování stěžovatele, postup vnitrostátních orgánů a rovněž podle toho, co je pro stěžovatele v řízení v sázce (*rozsudek ESLP ze dne 18. 4. 2006 ve věci Patta proti České republice, č. 12605/02, § 66 a v něm obsažený odkaz na rozsudek ve věci Frydlander proti Francii[velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII*). Nahlédnutí délky konkrétního řízení optikou těchto kritérií, která odpovídají kritériím § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk, pak umožňuje učinit závěr o tom, zda v konkrétní věci bylo či nebylo porušeno právo na její projednání v přiměřené lhůtě. Na rozdíl od stanovení výše zadostiučinění by však tato kritéria měla být chápána objektivně – tj. ve významu pro všechny účastníky stejně (*shodně Ištváněk, F. a kol. Zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2017, 276 s.*). Platí přitom, že pouze příčiny prodloužení řízení spočívající na straně státu, mohou vést k závěru o porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (*srov. rozsudek ESLP ve věci Metzová proti České republice ze dne 18. 4. 2006, č. 38194/02, § 27*).
18. Prvním ze zákonných kritérií (§ 31a odst. 3 písm. b/ OdpŠk) je složitost řízení. V posuzované věci odvolací soud uzavírá, že zkoumané řízení bylo procesně velice složité, neboť se jednalo o věc s cizím prvkem představovaným jednak španělským státním občanstvím otce a jednak bydlištěm otce v Německu. Soud musel po bydlišti otce pátrat, provádět dokazování v zahraničí a doručovat zásilky do ciziny, listiny pro otce překládat do španělštiny a pro dožádané německé soudy do němčiny. Není ani pravdou, že by se přítomnost mezinárodního prvku neprojevila ve skutkové rovině sporu – soud musel zohledňovat výdaje otce spojené s životem v jiné zemi, kde panují jiné cenové relace, rovněž způsob povinných odvodů státu z dosaženého příjmu je jiný. Všechny tyto skutečnosti měly zcela zásadní vliv na délku soudního řízení. Pro složitost věci rovněž svědčí i počet stupňů soudní soustavy, ve kterých byla rozhodována (tj. obvodní soud, opakovaně též odvolací soud, jednou rozhodoval Nejvyšší soud a jednou i Ústavní soud). Sice nelze klást k tíži poškozeného, že důsledně využívá svých procesních práv, avšak ospravedlnitelná

celková doba řízení je prodlužována zásadně o dobu za řízení před další instancí, neboť řízení ve více instancích obecně zakládá dobu potřebnou pro předložení věci přezkumnému soudu. V tomto případě pak dokonce přezkum dalšími instancemi vyvolávala výlučně právě žalobkyně.

19. Druhým z uvedených kritérií (§ 31a odst. 3 písm. c/ OdpŠk) je právě jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům (resp. k délce) v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení. Z obsahu odškodňovaného spisu je evidentní, že žalobkyně svým jednáním k délce řízení zásadně přispěla. Žalobkyně sice podávala návrhy na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, avšak nedůvodné a jejich účinek byl kontraproduktivní. Odvolací soud jako soud nadřízený musel opakovaně rozhodovat o zbytečných návrzích žalobkyně podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., kdy zejména poslední návrhy byly očividně nedůvodné (až kverulantní) již jen proto, že žalobkyně žádala, aby obvodnímu soudu byla pro nečinnost určena lhůta k vypracování rozsudku, ačkoliv zákonná lhůta k vyhotovení rozhodnutí ani neuplynula. Nutno poznamenat, že matka se v řízení opakovaně prezentovala jako vysokoškolsky právně vzdělaná (dokonce státní zástupkyně), takže si měla být vědoma toho, že opakované bezdůvodné podávání návrhu podle § 174a zákona o soudech a soudcích nutně povede k prodloužení řízení. Vliv na délku řízení mělo samozřejmě i vyvolání řízení o ústavní stížnosti, která byla pro nedůvodnost zamítnuta, ale i to, že matka se k procesnímu soudu nedostavovala a soud musel provádět její výslech dožádaným soudem.
20. Třetím z uvedených kritérií (§ 31a odst. 3 písm. d/ OdpŠk) je postup orgánů veřejné moci během řízení. Ten je v případě soudů v občanskoprávním řízení definován maximou stanovenou v § 6 o.s.ř., podle kterého soud v řízení postupuje v součinnosti se všemi účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná. Z toho plyne, že by postup soudu v řízení měl být plynulý, prostý období nečinnosti a směřující k rozhodnutí věci. Průtahem je jev, kdy soud v přiměřené době nekoná. V posuzovaném případě ani nenastal jev, že by nějaké z rozhodnutí bylo zrušeno. Pokud žalobkyně zmínila, že se nadřízený soud obvodního soudu ptal, proč se nepokouší dělat víc akcí najednou (tj. vyjma dokazování dožádáním i doručování dožádáním), tak jednak lze odkázat na samotné rozhodnutí nadřízeného soudu, kde nadřízený soud výslovně připustil, že volba procesních postupů je na obvodním soudu. Dále je pak z obsahu zřejmé, že otec si na známé adrese zásilky nepřebíral, takže nebylo možno odhadnout, zda tam skutečně žije, zda jeho výslech bude proveden a zda mu lze na uvedenou adresu účinně doručit. Pokud se soud rozhodl nejprve ověřit, kde otec žije (a případně jej takto prostřednictvím dožádaného soudu nalézt – viz povinnost dožádaného soudu, aby v případě, že není místně příslušným, našel místně příslušný německý soud vyplývající z nařízení č. 1206/2001), nelze tomuto postupu nic vytknout. V posuzované věci odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně neshledal žádné průtahy, postup soudu naopak cílený a bez prodlev. Zásadním způsobem délku řízení ovlivnila přítomnost cizího prvku (hledání bydliště otce, nespolupráce otce při doručování), dále omlouvání obou účastníků z jednání včetně žádostí o doručení a znemožnění dalšího procesního postupu soudu podáním marného dovolání. Pokud je obvodnímu soudu vytýkána jeho pasivita po dobu dovolacího řízení, tak odvolací soud zdůrazňuje, že žalobkyně byla zpochybněna příslušnost daného soudu a obvodní soud ani neměl k dispozici spis, nelze mu proto vyčítat, že nečinil žádné úkony. Již dříve dovolací soud dovodil, že v případě bezvadného postupu soudu v posuzovaném řízení by nebylo možné dojít k závěru o odpovědnosti státu za způsobenou újmu spočívající v porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě.
21. Čtvrtým z uvedených kritérií (§ 31a odst. 3 písm. e/ OdpŠk) je význam předmětu řízení pro poškozeného. Kritérium významu předmětu řízení pro účastníka (tedy to, co je pro něj v sázce), je přitom zásadně nejdůležitějším kritériem pro stanovení formy a případné výše

odškodnění, neboť odškodnění za nepřiměřenou délku řízení se poskytuje za nejistotu spojenou s právním postavením poškozeného, která je tím větší, čím větší je význam předmětu řízení pro poškozeného (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2366/2017*). Ten je dán jednak typově v tom smyslu, že určité druhy řízení mají pro účastníky větší význam, než řízení jiná. Jde i o věci opatrovnické (*srov. rozsudek ESLP ve věci Kříž proti České republice ze dne 9. 1. 2007, č. 26634/03, § 72*), avšak dotyčné typové hledisko nemusí se zřetelem k okolnostem případu platit bezvýjimečně a může být ke skutkové obraně v řízení vyvráceno (*viz Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjm 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek*). V posuzované věci však nejistota matky z toho jak řízení dopadne, byla snížena jednak tím, že otec (byť žádal dítě do společné péče), tak ve skutečnosti fakticky nijak proti péči matky nebrojil, proti předběžnému opatření, kterým bylo dítě umístěno do péče matky a otci stanoveno výživné, nijak neprotestoval. Sama matka dokonce ještě v projednávaném odvolání vyjádřila přesvědčení, že otec dítě do své péče nepožadoval. Nejistota tak mohla směřovat výlučně co do výše výživného. Obvodní soud správně zohlednil, že nejistota matky v tomto směru byla zásadním způsobem zhojena předběžným opatřením vydaným hned na počátku řízení, kdy matka měla již od počátku garantované výživné 5 000 Kč (tedy plně ve výši, kterou předběžným opatřením požadovala). Matka nebyla ohrožena ani nebezpečím, že by nespotřebované výživné musela vrátit, neboť si byla vědoma, že žádné takové výživné není (viz její odvolací námitky, že výživné na potřeby dcery nestačilo). Pokud se jedná o problémy s výkonem, tak z obsahu spisu je evidentní, že předběžné opatření bylo otci doručeno až v souvislosti s jeho prvním dožádaným výsledkem, neboť soud měl velké problémy otci doručit, i když znal jeho adresu v Německu, a to pro nesoučinnost otce. Prodlevy s vyhotovením výtahu z rozhodnutí tak ve skutečnosti neměly vliv na délku sporu ani možnost vymáhání (neboť jak je z opatrovnického spisu zjevné, obvodní soud nemohl německému soudu vydat potvrzení o doručení předběžného opatření otci dříve, byť byl urgován). V neposlední řadě je pak relevantní i to, že žalobkyni bylo předběžným opatřením zcela vyhověno i co do požadavku na výživné, ve své žalobě žádnou konkrétní částku výživného neuvedla. Žádnou konkrétní částku pak neuvedla ani ve svém závěrečném návrhu a ani v odvolání, takže nikterak nelze kvantifikovat, čeho by se měla případná obava matky stran výživného týkat.

22. Pokud matka poukazuje na to, že její ekonomické postavení bylo v té době horší, neboť se vdala a narodily se jí 3 děti, tak tuto skutečnost jen těžko lze přičítat státu jakkoliv ke zlu. Za okolnosti, které mají vést soud k přednostnímu vyřízení sporu, jsou např. nemoc nebo stáří, nic takového u žalobkyně nenastalo. Jen z toho, že matka se po dobu řízení rozhodla pořídit si další děti, nelze usuzovat, že by kvůli tomu měl stát projednávat její spor rychleji (navíc jej žalobkyně o tomto záměru ani neinformovala, takže jej soud ani nemohl zohlednit). Pokud se pak žalobkyně brání, že jen proto, že bylo otci stanoveno výživné pouze 5 000 Kč (na místo 6 000 Kč a od 9/2015 8 000 Kč), tak byla odkázána na výživu svého manžela (resp. pomoc svých rodičů) zcela pomíjí, že odkázanost na výživu ze strany manžela nastala na základě zcela jiných skutečností (tedy uzavřením manželství a porodem 3 dětí) a nemá žádný vztah příčinné souvislosti k projednávané věci. Také v souvislosti s hodnocením významu věci pro žalobkyni je nutno promítnout její procesní chování, kdy ze soudních jednání se opakovaně omlouvala, což skutečně svědčí o tom, že její zájem nebyl takový, jak je obvyklé pro tento druh řízení, ale mnohem nižší. Sám fakt, že se matce nedaří rozhodnutí v zahraničí vykonat a otec se mu sám dobrovolně nepodřídil, pak nemůže mít žádný vliv na úvahy o přiměřenosti délky nalézacího řízení.
23. Pokud žalobkyně tvrdí, že řízení, pokud by jej obvodní soud vedl podle jejích představ a bez překládání do němčiny, mohlo trvat maximálně jeden a půl roku, tak zcela pomíjí realie spisu a obsah právních předpisů (zejména dotčených nařízení Evropské unie). Pokud žalobkyně namítá, že soud měl vyhotovovat překlady jen do španělského jazyka, tak pomíjí, že Německo

si nežadalo španělštinu jako jazyk, v němž přijímá dožádání, resp. Německo přijímá dožádání podle nařízení č. 1206/2001 pouze v německém jazyce. Stejně tak námitka, že soud měl v Německu provádět dokazování přímo dotazem na zaměstnavatele, popírá základní zásady mezinárodní spolupráce a takový postup by byl narušením suverenity jiného státu, který je třeba zavrhnout a nikoliv k němu státní orgán jakkoliv nutit. Pokud pak jde o to, že německé soudy měly svá dožádání vyhotovit rychleji (myšleno pravděpodobně první dožádání, neboť druhé dožádání bylo vyřízeno urgentně), tak jen těžko může český stát být zodpovědný za rychlost či pomalost soudů jiného státu. Pokud pak jde o to, že měl soud rychleji urgovat vyřízení dožádání, tak je nutno si opět uvědomit, co znamená přítomnost cizího prvku – jakákoliv komunikace s německým soudem musí probíhat zprostředkovaně přes tlumočnicka, což je spojeno s velkou časovou zátěží. Navíc bylo zjištěno, že německý soud dožádání vyřídil do 3 měsíců, sama matka připouští jako odpovídající dobu 6 měsíců a je tak zjevné, že ani v tomto směru k žádnému pochybení nedošlo.

24. Pokud jde o ust. § 471 odst. 2 o. s. ř., tak to se stalo součástí právního řádu až dne 1. 1. 2014 a nelze jej aplikovat na tu část řízení, která proběhla do 31. 12. 2013. Pokud žalobkyně soudu vytýká málo spolupráce ohledně vymáhání výživného, tak žalobkyně (jako matka) v opatrovnickém řízení vypověděla, že otec výživné na dceru platí od července 2012 (viz čl. 597/4), teprve později uvedla, že ve skutečnosti platil až od 7/2013. Navíc již bylo poukázáno na to, že se otcí až v roce 2013 podařilo doručit předběžné opatření, proto soud nemohl dříve součinnost poskytnout.
25. Pokud žalobkyně uvádí, že otec od počátku souhlasil se svěřením dcery do její péče, tak je toto tvrzení ve zjevném rozporu s obsahem opatrovnického spisu, neboť otec trval na společné péči a svůj názor změnil až v roce 2016 při jednání soudu. Odvolací námitka matky je však jednoznačným stvrzením toho, že žalobkyně nikdy nepocit'ovala žádnou obavu či nejistotu v tom, komu bude dítě svěřeno do péče.
26. Pokud matka uvádí, že doručování otcí nebylo spojeno s žádnými problémy, tak se jedná o zjevný omyl. Žalobkyně soudu původně uvedla adresu ve Španělsku, kde otec nežil, a doručení na tuto adresu se (logicky) nezdařilo přes veškerou snahu soudu. Nelze pak soudu vyčítat, že k další matkou sdělené adrese (když navíc sama matka zdůrazňovala, že se jedná jen o její domněnku) přistoupil rezervovaně a adresu otce zjišť'oval formou mezinárodní pomoci. Pokud jde o součinnost otce při doručování, tak ji rozhodně nelze hodnotit jako příkladnou, neboť většinu zásilek adresovaných otcí do Německa si otec nepřevzal (čímž doručení zmařil). Navíc každé doručení otcí do zahraničí je spojeno s nutností obstarání překladu (což má vliv zejména na rychlost řízení). Pokud matka srovnává rychlost prvostupňového a odvolacího soudu, tak zcela pomíjí zásadní skutečnost, že otec si těsně před jednáním v roce 2016 zvolil českého zástupce a odvolací soud tak již neprováděl doručování do zahraničí. Právě tato skutečnost měla vliv na rychlost procesních úkonů soudu.
27. Pro úplnost pak lze dodat, že odvolací soud nedohledal v judikatuře odvolacího ani dovolacího soudu obdobný případ, neboť v judikatuře řešené případy se týkaly zejména nepřiměřenou délkou opatrovnických řízení v souvislosti s neschopností státních orgánů vykonat rozhodnutí o styku, případně byly řešeny nepřiměřeně dlouhá řízení, kde délka souvisela s opakovaným rozhodováním soudů o předběžných opatřeních. Tyto situace však odvolací soud neshledal použitelné pro zásadní skutkové rozdíly.
28. Odvolací soud proto napadené rozhodnutí soudu prvního stupně postupem podle § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně zcela správné a to včetně akcesorického výroku o nákladech řízení, proti němuž žádné konkrétní námitky vneseny nebyly.

29. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 a § 151 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. a žalované přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 3 paušálních náhrad po 300 Kč za podání vyjádření k odvolání, přípravu na jednání odvolacího soudu a účast na tomto jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Praha 24. října 2019

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu